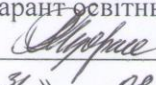

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Мудрак Р.П.

« 31 » 08 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Інноваційна аграрна економіка

Освітньо-науковий рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: ОНП «Економіка»

Факультет: Економіки і підприємництва

Умань – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційна аграрна економіка» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-наукової програми «Економіка». Умань: Уманський НУС, 2021. 18 с.

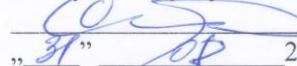
Укладач робочої програми:
д.е.н., доцент

С. Ю. Соколюк

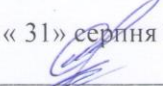
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (протокол № 1 від 31.08.2021р.)

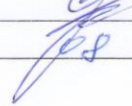
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, д.е.н., доцент

 С.Ю. Соколюк
„ 31 ” 2021р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 1.

Голова Л.В. Смолій

« 31 » 2021 року

© УНУС, 2021 рік

© Соколюк С.Ю., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 051 «Економіка»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр
		4-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,1 самостійної роботи студента – 6,2	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	16год.
		Практичні, семінарські 24 год.
		Освітня програма: «Економіка»
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни — здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми економіки аграрного виробництва, запропонувати напрями ефективного інноваційного розвитку вітчизняного аграрного сектору економіки України з обґрунтуванням перспективних заходів, які забезпечать реалізацію запропонованої концепції в певному інституційному середовищі.

Розвиток у напрямі стійкої позитивної динаміки забезпечення продовольчими ресурсами населення країни і виходу вітчизняної аграрної продукції на зовнішні ринки потребує визначення стратегічних орієнтирів інноваційної діяльності в цій галузі, відповідно до яких здійснюватиметься державна політика забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств.

Об’єктивно зумовленим завданням дисципліни є формування інноваційної моделі сільського господарства, спроможної забезпечити випереджальний розвиток галузі, стійке економічне зростання, що передбачає стабільний щорічний приріст валової продукції й підвищення продуктивності праці, високий рівень глобальної конкурентоспроможності.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: Інноваційна аграрна економіка, як навчальна дисципліна, займає певне місце серед інших економічних дисциплін. У своїх вихідних положеннях вона спирається на дисципліни циклу гуманітарної підготовки (філософія, соціологія, екологія та ін.), а також на дисципліни загальноекономічної підготовки (теорії економічного розвитку, актуальні проблеми глобальної економіки та ін.).

Цілі курсу (програмні компетентності):

- здатність володіти теоретико-методологічним базисом економіки знань, уміти забезпечувати продуктивний зв'язок наукової та виробничої сфери.

- здатність, на основі використання прогресивного прикладного досвіду, розробляти науково-обґрунтовані пропозиції підвищення інноваційності суспільного виробництва в аграрному секторі економіки.

Програмні результати навчання:

- володіти теоретико-методологічним базисом економіки знань та забезпечувати продуктивний зв'язок наукової та виробничої сфери.

- розробляти, на основі використання прогресивного прикладного досвіду, науково-обґрунтовані пропозиції підвищення інноваційності суспільного виробництва в аграрному секторі економіки.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Тема 1. Теоретичні засади розвитку та ефективності інноваційної діяльності в економіці

Економічна сутність інноваційної діяльності та її ефективності. Методичні основи оцінювання розвитку та ефективності інноваційної діяльності.

Тема 2. Тенденції розвитку та ефективності інноваційної діяльності в аграрній сфері

Сучасний стан інноваційної діяльності в аграрній сфері. Інституційне забезпечення інноваційного розвитку аграрного виробництва. Розвиток аграрного підприємництва як джерела інноваційної діяльності. Наукове забезпечення аграрного виробництва.

Тема 3. Формування і функціонування інтелектуального капіталу в аграрній сфері.

Розвиток інститутів формування і функціонування інтелектуального капіталу. Структуризація й особливості формування інтелектуального капіталу. Державна політика регулювання і механізмів реалізації інтелектуальної власності.

Тема 4. Управління персоналом та мотивація праці в аграрних підприємствах

Особливості формування і розвитку кадрового потенціалу аграрних підприємств. Поліпшення кадрового потенціалу аграрних підприємств. Концептуальні положення підвищення ефективності механізмів мотивації праці. Положення оцінки ефективності управління підприємством

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 5. Перспективи розвитку ефективної інноваційної діяльності в аграрній сфері

Концептуальні основи забезпечення інноваційної діяльності в аграрній сфері. Методичні підходи до оцінки ефективності інноваційної діяльності. Розвиток інституційного середовища інноваційної діяльності аграрного виробництва.

Тема 6. Ринок як інституційна система розвитку інноваційної діяльності

Ринкова модель у формуванні економіки розвитку суспільних формацій. Аграрний ринок як механізм координації й стимулювання інноваційної діяльності. Теоретико-методологічні засади розвитку ринку інноваційної продукції. Організаційно-економічні умови розвитку ринку інновацій та інноваційної продукції в аграрній сфері. Функціонування ринку інновацій в агропромисловому виробництві України. Формування та функціонування інститутів інфраструктури інноваційної діяльності.

Тема 7. Організаційні форми впровадження інновацій в сільському господарстві

Теоретичні аспекти форм і механізму впровадження інновацій. Особливості впровадження інновацій у сільському господарстві. Формування ефективного організаційно-економічного механізму трансферу інновацій у сільському господарстві.

Тема 8. Концептуально-методичні положення та стратегічні імперативи інноваційного забезпечення розвитку сільського господарства

Концептуальні положення інноваційного забезпечення формування конкурентоспроможності сільського господарства. Методичні положення щодо формування інноваційних проектів, оцінки можливостей їх реалізації та ефективності інвестицій. Стратегічні імперативи й напрями інноваційного забезпечення розвитку сільського господарства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
л		с, пр	с.р.	
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ ЕКОНОМІЦІ				
Тема 1 Теоретичні засади розвитку та ефективності інноваційної діяльності в економіці	15	2	3	10
Тема 2. Тенденції розвитку та ефективність інноваційної діяльності в аграрній сфері	15	2	3	10
Тема 3. Формування і функціонування інтелектуального капіталу в аграрній сфері	15	2	3	10
Тема 4. Управління персоналом та мотивація праці в аграрних підприємствах*	15	2	3	10
Разом за змістовним модулем 1	60	8	12	40
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ				
Тема 5. Перспективи розвитку ефективної інноваційної діяльності в аграрній сфері	15	2	3	10
Тема 6. Ринок як інституційна система розвитку інноваційної діяльності	15	2	3	10
Тема 7. Організаційні форми впровадження інновацій в сільському господарстві	15	2*	3	10
Тема 8. Концептуально-методичні положення та стратегічні імперативи інноваційного забезпечення розвитку сільського господарства	15	2	3	10
Разом за змістовним модулем 2	60	8	12	40
Усього годин	120	16	24	80

*залучені стейкхолдери для спільного проведення аудиторних занять

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1		
1	Тема 1. Теоретичні засади розвитку та ефективності інноваційної діяльності в економіці	3
2	Тема 2. Тенденції розвитку та ефективність інноваційної діяльності в аграрній сфері	3
3	Тема 3. Формування і функціонування інтелектуального капіталу в аграрній сфері	3
Разом		9

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	
Змістовний модуль 1		
1	Тема 4. Управління персоналом та мотивація праці в аграрних підприємствах	3
Змістовний модуль 2		
2	Тема 5. Перспективи розвитку ефективної інноваційної діяльності в аграрній сфері	3
3	Тема 6. Ринок як інституційна система розвитку інноваційної діяльності	3
4	Тема 7. Організаційні форми впровадження інновацій в сільському господарстві	3
5	Тема 8. Концептуально-методичні положення та стратегічні імперативи інноваційного забезпечення розвитку сільського господарства	3

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1		
1	Тема 1. Теоретичні засади розвитку та ефективності інноваційної діяльності в економіці 1. Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Економічна сутність інноваційної діяльності та її ефективності. Методичні основи оцінювання розвитку та ефективності інноваційної діяльності.	10
2	Тема 2. Тенденції розвитку та ефективність інноваційної	10

	діяльності в аграрній сфері 1. Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Сучасний стан інноваційної діяльності в аграрній сфері. Інституційне забезпечення інноваційного розвитку аграрного виробництва. Розвиток аграрного підприємництва як джерела інноваційної діяльності. Наукове забезпечення аграрного виробництва.	
3	Тема 3. Формування і функціонування інтелектуального капіталу в аграрній сфері 1. Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Розвиток інститутів формування і функціонування інтелектуального капіталу. Структуризація й особливості формування інтелектуального капіталу. Державна політика регулювання і механізмів реалізації інтелектуальної власності.	10
4	Тема 4. Управління персоналом та мотивація праці в аграрних підприємствах 1. Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Особливості формування і розвитку кадрового потенціалу аграрних підприємств. Поліпшення кадрового потенціалу аграрних підприємств. Концептуальні положення підвищення ефективності механізмів мотивації праці. Положення оцінки ефективності управління підприємством.	10
Змістовний модуль 2		
5	Тема 5. Перспективи розвитку ефективної інноваційної діяльності в аграрній сфері 1. Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Концептуальні основи забезпечення інноваційної діяльності в аграрній сфері. Методичні підходи до оцінки ефективності інноваційної діяльності. Розвиток інституційного середовища інноваційної діяльності аграрного виробництва	10
6	Тема 6. Ринок як інституційна система розвитку інноваційної діяльності 1. Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань:	10

	Ринкова модель у формуванні економіки розвитку суспільних формацій. Аграрний ринок як механізм координації й стимулювання інноваційної діяльності. Теоретико-методологічні засади розвитку ринку інноваційної продукції. Організаційно-економічні умови розвитку ринку інновацій та інноваційної продукції в аграрній сфері. Функціонування ринку інновацій в агропромисловому виробництві України. Формування та функціонування інститутів інфраструктури інноваційної діяльності.	
7	Тема 7. Організаційні форми впровадження інновацій в сільському господарстві Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Теоретичні аспекти форм і механізму впровадження інновацій. Особливості впровадження інновацій у сільському господарстві. Формування ефективного організаційно- економічного механізму трансферу інновацій у сільському господарстві.	10
8	Тема 8. Концептуально-методичні положення та стратегічні імперативи інноваційного забезпечення розвитку сільського господарства Опрацювання конспекту лекції. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Концептуальні положення інноваційного забезпечення формування конкурентоспроможності сільського господарства. Методичні положення щодо формування інноваційних проектів, оцінки можливостей їх реалізації та ефективності інвестицій. Стратегічні імперативи й напрями інноваційного забезпечення розвитку сільського господарства.	10
	Разом	80

8. Методи навчання

У рамках вивчення дисципліни передбачаються такі види занять:

- лекції;
- семінарські та практичні заняття;
- самостійна робота.

Консультування студентів, приймання рефератів, ліквідація

невідпрацьованих занять будуть проводитися у відповідні дні відповідно до затвердженого деканатом графіку індивідуальної роботи викладача із докторантами.

Передбачено, що передбачені програмою заняття повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність студентів, організувати суб'єктно-суб'єкту взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: рефлексії, дискусії, навчального тренінгу. Це лекції-бесіди, лекції-презентації проєктів, лекції з елементами ситуативних вправ, навчального тренінгу.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Матеріали курсу розміщені на платформі Moodle. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння аспірантами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне оцінювання знань та умінь з кожної теми курсу у формі опитування, виступів на семінарських заняттях з врахуванням виконання завдань для самостійної роботи;
- проведення тестового модульного контролю за модулями 1,2;
- підсумковий контроль (екзамен).

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70.

Поточний контроль знань студентів включає:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських та практичних заняттях;
2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів;
3. Тестовий модульний контроль за модулями 1,2.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські та практичні заняття, правильність написання модульного контролю.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз медіа текстів, виконання і захист проектів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань семінарів – 0-2 бали.
- б) відповідь з теоретичних питань, винесених на самостійне опрацювання – 0-3 бали.
- в) виконання практичних завдань, винесених на самостійне опрацювання та – 0-5 балів.

Модульний контроль з дисципліни «Інноваційна аграрна економіка» здійснюється у формі тестових завдань.

Система оцінювання тестових завдань модульного контролю. На кожний модульний контроль виноситься 2 варіанта тестових завдань, кожен з яких містить 50 тестів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 0,2 бали. Тобто за 50 правильно вирішених тестів – 10 балів.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Інноваційна аграрна економіка» здійснюється у формі екзамену.

Екзаменаційний білет складається із 2 теоретичних питань, кожне з яких оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів та 10 тестових завдань:

Критерії оцінки відповіді на теоретичні питання екзаменаційного білету:

Повна відповідь на питання, яка оцінюється в 8-10 балів, повинна відповідати таким вимогам:

- 1) розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- 2) повний перелік необхідних для розкриття змісту питання педагогічних категорій та законів;
- 3) виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- 4) здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- 5) уміння користуватись методами наукового аналізу явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- 6) демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- 7) використання актуальних фактичних та статистичних даних, які підтверджують тези відповіді на питання;

8) знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;

9) засвоєння основної та додаткової літератури.

Відповідь на питання оцінюється в 7-5 балів, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання); або, якщо:

2) при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час:

а) використання цифрового матеріалу;

б) посилання на конкретні концепції та теорії;

в) формулювання назв законів і нормативних актів України, міжнародних та міждержавних угод, які регламентують організацію освітнього процесу;

г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється в 4-2 бали, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не розкрито трьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

2) висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загальновизнаним при відсутності доказів супроти нього аргументами, зазначеними у відповіді.

Відповідь на питання оцінюється в 1-0 бали, якщо:

1) питання не розкрито;

2) характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді ї тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

Критерії оцінки тестових завдань. У кожний екзаменаційний білет входить 10 тестів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Тобто за 10 правильно вирішених тестів – 10 балів.

Виконання студентами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

10. Розподіл балів, які отримують аспіранти

	Поточний (модульний) контроль - 70										Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовний модуль 1 - 32					Змістовний модуль 2 - 38					30	100
Тема	T1	T2	T3	T4	МК	T5	T6	T7	T8	МК		
Кількість балів за видами робіт по темах, всього:	5	5	5	7	10	7	7	7	7	10		
в т.ч.: активність на семінарських заняттях	4	4	4	5		5	5	5	5			
виконання самостійної роботи	1	1	1	2		2	2	2	2			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з дисципліни «Інноваційна аграрна економіка» для здобувачів ОНР доктор філософії зі спеціальності 051 «Економіка» - Умань: Уманський НУС, 2020. 16 с.

2. Методичні вказівки для семінарських занять з дисципліни «Інноваційна аграрна економіка» для здобувачів ОНР доктор філософії зі спеціальності 051 «Економіка» - Умань: Уманський НУС, 2020. 18 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бояринова К. О. Особливості формування інноваційної привабливості підприємства [Електронний ресурс] К. О. Бояринова, К. О. Данильченко. Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/PSPE/2011_3/Boyarinova_311.htm
2. Васильєва Т. А. Концептуальні основи формування системи управління потенціалом інноваційного розвитку підприємства на засадах маркетингу [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mimi/2011_4_1/4_1.pdf
3. Гнатенко М. К. Методичне забезпечення оцінки інноваційного потенціалу регіону. Сталий розвиток економіки (Всеукраїнський науково-виробничий журнал) - 2011. - №7. - С. 147-152.
4. Грицаєнко М. І. Інноваційна основа інтенсифікації сільськогосподарського виробництва. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки); за ред. М. Ф. Кропивка. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2011. - № 1 (15). - С. 38-44.
5. Грицаєнко М. І. Інтенсифікація сільського господарства на основі інноваційного розвитку. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи : монографія [Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Шпикуляк О. Г. та ін.]. К. : ННЦ ІАЕ, 2014. - С. 237-257.
6. Калачова І. В., Шубравська О. В., Прокопенко К. О. Інноваційна діяльність сільськогосподарських підприємств: перешкоди та напрями розвитку. *Статистика України*: Науково-інформаційний журнал. 2013. № 1. С. 10–16.
7. Калиниченко М. П. Гармонізація економічних інтересів у системі маркетингового управління підприємством. *Економіка промисловості* : зб. наук. пр., 2013. № 3 (63). С. 119–128. URL: <http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/32/09pnmrrp.pdf>. (дата звернення: 04.09.2017).
8. Карюк В. І. Методичний підхід до оцінювання інноваційного потенціалу промислових підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 5. С. 176–182.
9. Катан Л. І., Катан В. О. Економіко-математичне моделювання ресурсного потенціалу підприємств аграрної сфери в досягненні цілей сталого розвитку. *Агросвіт*. 2018. № 6. С. 3–7.
10. Квасницька Р. С., Ардашкіна Н. С. Особливості інноваційної діяльності підприємств у сучасних умовах. *Вісник Хмельницьк. нац. ун-ту*. 2009. № 6. С. 249–259.
11. Кибиткин А. И., Чечурина М. Н. Концептуальный подход к оценке инновационного развития предприятия. *Вестник МГТУ*. 2011. Том 14, № 2. С. 427–434.
12. Ким Дж., Мюллер Ч. У., Кларк У. Р. Факторный, дискриминантный и кластерный анализ. М.: *Финансы и статистика*. 1989. 215 с.

13. Кириллова Л. Н., Зиянгулова А. Р. Использование принципа «золотого сечения» в гармонизации структуры баланса предприятия. URL: http://economicarggu.ru/2010_1/kirilova.pdf. (дата звернення 01.06.2016).

14. Кучинський В. А., Крамської О. Ю., Андрушенко А. О. Розвиток інноваційного потенціалу підприємства в сучасних умовах. *Вісник НТУ»ХПІ»*. 2009. № 6. С. 70–74.

15. Лаврук В. В. Інноваційний продукт у сільському господарстві як результат інноваційного процесу. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=218>.

Допоміжна

1. Соболева Т. О. Методичні підходи до оцінки інноваційного потенціалу організації. *Вісник національного університету «Львівська політехніка» «Проблеми економіки та управління»*. 2007. № 579. С. 573–578.

2. Соколюк С. Ю. Гармонізований розвиток аграрного сектора економіки, як основа мотивації праці. *Економічний розвиток України в контексті впровадження прогресивних інформаційних технологій та систем управління* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. Конф. м. Київ, 25 лютого 2019 р. К.: ТОВ «ВІПО», 2019. С. 248–252.

3. Соколюк С. Ю. Державна підтримка інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору. *Економічні перспективи підприємництва в Україні* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. м. Ірпінь, 18-19 жовт. 2018 р. Ірпінь: УДФСУ, 2018. С. 164–166.

4. Соколюк С. Ю. Державне регулювання інноваційного розвитку підприємств аграрно-промислового виробництва. *Фінансове регулювання зрушень в економіці України*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. м. Мукачєво, 20 бер. 2019 р. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2019. С. 242–245.

5. Sokoliuk S.Yu., Cherneha I.I., Burliai A.P., Burliai O.L., Nesterchuk Yu.O., Osipova A.A. Minimization of environmental risks in crops cultivation // *Ukrainian Journal of Ecology*, 2021, 11 (3) P. 296–304.

6. Соколюк С.Ю., Чернега І.І., Жарун О.В., Коротєєв М. А., Тупчії О.С. Формування інноваційного проекту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень // *Вісн. УНУС. Серія «Економіка»*. 2021. № 98. Ч 2. С. 203-211.

7. Шовкалюк В. С. Кластери та інноваційний розвиток України. Створення та функціонування інноваційних кластерів. Інформаційно-аналітичні матеріали Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України URL : [http://old.dknii.gov.ua/?q=system/files/sites/default/files/images/Stvor ta funk klasteriv.pdf](http://old.dknii.gov.ua/?q=system/files/sites/default/files/images/Stvor%20ta%20funk%20klasteriv.pdf).

8. Якубів В. М. Розвиток органічного землеробства в Україні: екологічний та соціоекономічний ефекти. *Економіка АПК*. 2013. № 11. С. 27–32.

9. Янковська О. І. Особливості інновацій в сільському господарстві. *Економіка. Управління. Інновації.* : електронне наукове

фахове видання. 2010. № 2 (4). URL : http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/eui/2010_2/10yaoiicg.pdf.

10. Янченко З. Б. Особливості розробки регіональних інноваційних програм аграрної сфери. *Економіка АПК*. 2013. № 6. С. 63 – 67.

11. The Global Innovation Index 2017. Winning with Global Innovation. Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent [Eds.]. 451 p.

12. The Global Innovation Index 2018. Innovation Feeding the World. Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent [Eds.]. 463 p.

11. Зміни у робочій програмі на 2021-2022 навчальний рік.

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

1. Уточнення щодо форми підсумкового контролю у зв'язку зі змінами, внесеними до навчального плану та освітньої програми,
2. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни;
3. Оновлення переліку рекомендованої літератури.